

İngilizlerin ünlü bahçe yarışmalarından biri olan Hampton Court Palace Flower Show'da bu yıl birinci olan bahçenin tasarımcısının bir Türk olduğunu biliyor musunuz? Yüksek peyzaj mimarı Nilüfer Danış kendine özgü ödüllü bahçesini anlatıyor! Yapım Peyzaj Mimarı Selen Çiğdem

İngiltere'den ödüllü bir bahçe!

Yüksek peyzaj mimarı
Nilüfer Daniş

Altta. Oturma alanının yer döşemesi, geri dönüşümlü seramik parçalarından yapılmış çakılla kaplanmış.

Altta. İlk Evimiz, İlk Bahçemiz adlı bahçede beyaz bina etrafına planlanan bahçe sıcak, samimi bir görüntüye sahip.

Maison Française: RHS Hampton Court Palace Flower Show kaç yıldır düzenlenen bir yarışma? Yarışmada yer alan tasarımlar hangi kurallar içinde değerlendiriliyor?

N. Daniş: Dünyadaki en büyük çiçek fuarı olan RHS Hampton Court Palace Flower Show ilk kez 1990 Temmuzunda düzenlendi. Yarışmadaki bahçeler önce değişik kategoriler içinde sınıflara ayrılıyor ve konularına, ölçeğine, kullanılan malzemelere, bitkilendirmeye, peyzaj yapılandırmasına ve uygulamalarına göre değerlendiriliyor. Bu yılki kategoriler fuar bahçeleri, küçük ölçekli bahçeler, düşük maliyetli yüksek kaliteli bahçeler, yaz bahçeleri ve konsept bahçelerdi.

MF: Neden bu yarışmaya katılmayı tercih ettiniz, etken nedir?

N. Daniş: Hampton Court Flower Show The Royal Horticultural Society, Birleşik Krallık'ın saygın gönüllü bahçecilik kurumu tarafından düzenlenen dünyadaki en büyük çiçek fuarıdır. Bununla birlikte Chelsea Flower Show'dan sonra İngiltere'nin en büyük ikinci çiçek fuarıdır. Chelsea Flower Show'dan farkı ise fuardaki tasarımların çevresel sorunlara daha fazla odaklanması, bahçelerin soyut temalı olmasıdır. Aynı zamanda insanların bahçecilik duygusunu yüceltmesidir. Burada bahsettiğim tüm sebeplerden dolayı dünyaca tanınan ve kraliyetin önemli bir organizasyonunun düzenlediği böyle bir yarışmaya katılmak ve bunun bir parçası olmak benim için meslek hayatında yaşanacak en güzel deneyimlerden biriydi.

MF: Sizce bahçenin birinci seçilmesinde en önemli etken nedir? Uyguladığınız tasarımı sizce ayrıcalıklı kılan neydi?

N. Daniş: Sanırım kendi kategorisi yani düşük maliyetli ve yüksek kaliteli bahçeler içerisinde en düşük maliyetli bahçe olması, çevreci bir yaklaşım içererek doğa dostu geri dönüşümlü atık malzemelerin kullanılması ve bu doğal malzemelerin doğru ölçekli, sıcak, güçlü renkler içeren bir bitkilendirme ile uyum içinde sunulmasıydı. Genelde insanlardan duyduğum en güzel yorum, bahçenin fuar için yapılan bir bahçeden ziyade, gerçek ve insanlara huzur duygusunu veren sıcak bir atmosfer içermesiydi.

MF: Bahçenin maliyetinin 7.000 Pound olduğunu belirtiyorsunuz. Bahçe tasarımında kullandığınız renk ve bitki seçimini neye göre belirlediniz?

N. Daniş: Bahçe tasarımı, yaz döneminde bahçesinde arkadaşlarıyla sosyalleşmeyi, eğlenmeyi ve mangal partileri vermeyi seven genç bir çift için planlandı. Bundan dolayı bitkiler özellikle yaz döneminde farklı çiçek şekilleri, renkleri ve güzel kokularıyla göz kamaştırıcı bir atmosfer oluşturma özelliklerine göre seçildi. Kullanılan birbirine karşıt, güçlü ve zengin renkli bitkiler, küçük ölçekli bahçeye çarpıcı, modern ve dinamik bir etki sağladı. Özellikle çiçekler içinde nehir gibi akan süs otları bitkilendirmeye hareket ve canlılık kazandırdı. Achillea, allium caeruleum, alchemilla mollis, eryngium, salvia, nepeta, hemerocallis bu bitkilerden sadece bazıları.

PEYZAJ

Sağda. Düşük maliyetli ve yüksek kaliteli bahçeler kategorisi içinde birinci seçilen bu bahçenin çevreci yaklaşımı kullanılan malzemelerden ilk bakışta fark ediliyor.

Solda. Aconitum mor çiçekleriyle renkli bitkilendirmede dikkat çekiyor.
Sağda altta. Bahçede oturma alanları unutulmamış.

MF: İlk Evimiz, İlk Bahçemiz adını verdiğiniz bahçenin ismi nasıl doğdu?

N. Danış: Genelde insanların ilk satın aldıkları ev, hayatlarında önemli bir yere sahiptir. Bahçe ise özellikle büyük şehirlerde gri renkli betonlar içinde yaşamaya koşullandırılmış insanlar için dinlendirici ve içsel bir kaçış sağlayan evlerinin devamı olan açık hava odasıdır. Bu konseptten yola çıkarak bu başlığı kullandım.

MF: Sizce başarılı bir bahçe tasarımı nasıl olmalıdır?

N. Danış: Bence başarılı bir bahçe kendine özel bir ruha sahip olmalıdır. İçindeyken huzuru hissetmelisinizdir.

MF: Her alanda olduğu gibi artık bahçe tasarımlarında da trendlerden söz ediyoruz. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

N. Danış: Yeni trendlerin her sanat dalında olduğu gibi alışılmışı, sıradanlığı kırdığına ve tasarıma yeni bir bakış açısı, farklılık ve canlılık kazandırdığına inanıyorum. Tabii ki, kullanıcının ihtiyaçlarına cevap veren ve bütçesine uygun estetik ve kullanışlılığı sağlayan uygun trendleri seçmek burada asıl önemli olan noktadır.

MF: Sizin hayran olduğunuz bahçeler hangileri ve neden?

N. Danış: Yapımı XVII. yüzyıla dayanan Fransa'nın ilk bahçesi olan Vaux-le-Vicomte ve birçok ünlü bahçeye ilham olmuş Versay Sarayı. Versay Sarayı'nın bahçesinde su öğelerinin kullanımı onu daha özel bir bahçeye dönüştürür. Ayrıca şimşirlerden yapılan motiflere de esin kaynağı olan Türk halılarının desenlerini hissedebilirsiniz. İngiltere'de yer

alan Sissinghurst Garden bir başka beğendiğim bahçedir. İngiltere'nin en ünlü bahçe tasarımcılarından biri olan Gertrude Jekyll tarafından yapılmıştır. Bahçenin tasarımında en çok hoşuma giden nokta ve en önemli parçası olan Beyaz Bahçe'dir. Renk teması çok güzel bir şekilde uygulanmıştır. Tasarımcı Gertrude, bitkilendirme tasarımında renk temalarının kullanılmasının öncülerinden biridir. Yine İngiltere'de yer alan Rousham Garden da en güzel İngiliz klasik bahçelerinden biridir. Bu yüzyılmızdaki bahçeler içerisinde genelde Hollandalı ünlü bahçe tasarımcısı olan Piet Oudolf'un tüm bahçelerini seviyorum. Oudolf'un tasarımında alışılmışın dışındaki bitkileri zekice ve artistik bir şekilde kullanması

beni oldukça etkiliyor.

MF: Ayrıca başarılı bulduğunuz ve beğendiğiniz bahçe tasarımcılarının isimlerini öğrenebilir miyiz?

N. Danış: Başarılı bulduğum bahçe tasarımcıları Andy Sturgeon, Piet Oudolf ve Ulf Nordfjell.

MF: Mesleğinizde ve kariyerinizde İngiltere'ye gitmenizin nasıl bir etkisi oldu?

N. Danış: Yurtdışına çıkmam ve burada mastırımı yapmam kesinlikle bana çok şey kazandırdı. Türkiye'de üniversite okuduğum yıllarda bende çevrecilikle ilgili pek fazla bir duyarlılık gelişmemişti. Avrupa'da ve İngiltere'deki eğitimlerde doğal bitki örtüsünün ve canlıların korunması ve geliştirilmesi, doğa dostu ürünlerin kullanılması proje tasarımındaki temel unsurlarından biridir.

Bahçenin hikayesi

Yüksek peyzaj mimarı ve bahçe tasarımcısı Nilüfer Danış, Royal Horticulture Society ve The Association of Professional Landscapers tarafından düzenlenen ve uygun fiyatlarla kaliteli bahçelerin yaratılabileceğini kanıtlayıcı amaç taşıyan bahçe tasarım yarışmasına "İlk Evimiz, İlk Bahçemiz" adını taşıyan bahçe tasarımıyla, İngiliz peyzaj tasarım ve uygulama firması Landform Consultants aracılığıyla katılmış. Danış'ın katıldığı bu ilk tasarım yarışmasında bahçenin yapılandırma fiyatı 7.000 Pound. Bu bahçe maddi durumu pek iyi olmayan, meslek hayatına yeni başlamış ve bitki bilgisi bakımından zayıf olan genç bir çift için yaratılmış. Tasarımdaki temel amaç, kullanıcılar için rahlatıcı ve arkadaşlarıyla paylaşabilecekleri, eğlenceli bir mekân oluşturmak ve onların doğaya ve bahçe işlerine duydukları sevgiyi artırmak olmuştur. İstanbul Üniversitesi peyzaj mimarlığı bölümünden 2000 yılında mezun olduktan sonra yüksek eğitim amacıyla İngiltere'ye gelen Danış, kraliyet kararname patentli peyzaj mimarı, Royal Chartered Landscape Architect ünvanını kazanmış.

Solda. Doğal malzemelerin doğru ölçekli, sıcak, güçlü renkleri içeren bir bitkilendirme ile uyum içinde sunulması bu bahçenin en büyük özelliği.
Altta. Bitkiler arasında soyut bir heykel dikkatimizi çekiyor.

Üstte. Bahçede atık malzemeler yeniden değerlendirilmiş.
Sağda. İngiliz bahçelerinde görmeye alışık olduğumuz eryngium'a bu bahçede de yer verilmiş.

MF: Türkiye'deki peyzaj sektörünün İngiltere'dekinden farklı nedir?

N. Danış: Türkiye'deki peyzaj projelerinde sınırlı sert zemin döşemeleri İngiltere'deki peyzaja göre çok daha fazla kullanılıyor. İngiltere'deki projeler daha yumuşak daha yeşil ve daha doğaya dost. Özellikle günümüzün büyük bir sorunu olan küresel ısınmayı biraz da olsa engelleyebilmek için yeşil alanların özellikle şehirlerimizde daha fazla artırılması gerekiyor. Ayrıca peyzaj planlamalarında genelde süs bitkileriyle birlikte doğal bitki örtüsünü ve orada yaşayan kuş, böcek gibi doğal canlıların devamlılığını sağlayan türde bölgesel bitkiler kullanılıyor. Bu da doğaya daha fazla katkıda bulunuyor. Bir de sınırlı İngiltere'de soyut sanat tasarımlarında daha fazla görebiliyorsunuz.

MF: Kendi bahçemizde ufak dokunuşlarla nasıl farklılıklar yaratabiliriz?

N. Danış: Tasarımın devamı olarak bahçeyi bizim kişiliğimize hitap eden uygun aksesuarlarla süslemek mekânı daha kişiselleştirir. Böylece bahçenizi kişiye özgü hale getirebilirsiniz.

MF: Bundan sonra kariyerinizle ilgili neler hedefliyorsunuz?

N. Danış: Hampton Court Flower Show'dan kazandığım bu deneyimi ve başarıyı Chelsea Flower Show'da da kazanmak istiyorum. Bildiğiniz gibi Chelsea Flower Show, İngiltere'deki en iyi bahçe ve çiçek fuarıdır. Bununla birlikte İngiltere ve uluslararası yüksek profilli projelerde çalışmak istiyorum. Tabii ki Türkiye'de bir projede çalışmak da benim için harika bir deneyim ve mutluluk olacaktır.

MF: Peyzaj tasarım ve uygulama firması olan Landform Consultants ile başka ortak çalışmada bulunacak mısınız?

N. Danış: Landform Consultants firmasıyla tekrar birlikte çalışacağıma inanıyorum. Özellikle daha kapsamlı ve büyük projelerde... Yarışma süresince ve bahçenin uygulanmasında çok yardımcı oldular.

MF: Tasarımınızda asla vazgeçemem dediğiniz öğeler var mı?

N. Danış: Bu projeden projeye değişiyor sınırlım. Sadece inandığım en büyük prensip bazen tasarımım için savaşman gerekebiliyor. Bazen de bunun tam tersi olarak müşterinin isteğine göre bazı değişiklikler yapmam gerekiyor. Sonunda bu bahçe onların mekânı, benim değil!